

Sygn. akt IV U 645/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Monika Wawro
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2017 r. w (...)

sprawy M. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek odwołania M. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 2 listopada 2016 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującemu M. H. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 17 grudnia 2015 r. w wysokości 2 % (dwóch procent) długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Sygn. akt IV U 645/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02 listopada 2016 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił M. H. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 17 grudnia 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż zdarzenia nie uznano za wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy, albowiem w dniu zdarzenia Ubezpieczony uczestniczył w przyjęciu i podczas prywatnej rozmowy został niespodziewanie uderzony przez innego pracownika. Dodatkowo, istnieją rozbieżności pomiędzy relacjami dotyczącymi przebiegu wypadku, a nadto w ocenie ZUS, zdarzenie nie miało związku z pracą.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. H..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko wyrażone w decyzji i wskazał, iż zdarzenie nie pozostawało w związku z pracą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 grudnia 2015 roku M. H. udał się na spotkanie służbowe organizowane przez pracodawcę dla pracowników z różnych stron kraju w hotelu w L.. Służbowe polecenie wyjazdu wydał Odwołującemu Dyrektor Departamentu ds. Zapobiegania Stratom- M. J.. M. H. dotarł na miejsce około godziny 19:00. Zgodnie z agendą pobytu, integralną częścią spotkania była w tym dniu uroczysta kolacja połączona z imprezą, na której uczestnikom był serwowany alkohol. M. H. po przyjeździe udał się na kolację. Podczas spotkania wymieniony rozmawiał między innymi z innym uczestnikiem spotkania- pracownikiem G. P. (1), który zarzucił Odwołującemu, iż ten miał nagrywać innych pracowników w związku z ich czynnościami służbowymi. M. H. starał się wyjaśnić, iż taka sytuacja nie miała miejsca. Celem dokończenia rozmowy, około godziny 00:30- już w dniu 17 grudnia 2017 roku, mężczyźni wyszli z Sali i stanęli przed wejściem do hotelu. Wówczas, podczas rozmowy, znajdujący się pod wpływem alkoholu G. P. (1), uderzył M. H. głową w nos.

(d: akta ZUS; wydruk z nagrania- k. 14- 22 akt sprawy o sygn. akt II K (...); zeznania G. P.- k. 15- 15v)

W wyniku zdarzenia Odwołujący doznał złamania kości nosa wraz ze zwknięciem przegrody.

(d: dokumentacja medyczna- k. 22- 25)

Decyzją z dnia 02 listopada 2016 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił M. H. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 17 grudnia 2015 roku. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż zdarzenia nie uznano za wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy, albowiem w dniu zdarzenia Ubezpieczony uczestniczył w przyjęciu i podczas prywatnej rozmowy został niespodziewanie uderzony przez innego pracownika. Dodatkowo, istnieją rozbieżności pomiędzy relacjami dotyczącymi przebiegu wypadku, a nadto w ocenie ZUS, zdarzenie nie miało związku z pracą.

(d: akta ZUS)

Z uwagi na wątpliwości co do skutków zdarzenia, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego chirurga, na okoliczność, jaki jest procent trwałego, bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał M. H. w wyniku zdarzenia z dnia 17 grudnia 2015 roku.

Biegły z zakresu chirurgii wskazał w opinii, iż w wyniku zdarzenia Odwołujący doznał złamania kości nosa wraz ze zwknięciem przegrody, a u Odwołującego nie występuje trwały, ani długotrwały uszczerbek na zdrowiu w związku ze zdarzeniem. Następnie, we wnioskach biegły wskazał, iż po badaniu lekarskim i analizie dokumentacji uznał 2% uszczerbku na zdrowiu.

(d: opinia biegłego- k. 31)

W opinii uzupełniającej biegły uściślił, iż długotrwały uszczerbek na zdrowiu M. H. wynosi 2 %.

(d: opinia uzupełniająca biegłego- k. 40)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. H. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie sporne między stronami pozostawało zakwalifikowanie zdarzenia z dnia 17 grudnia 2015 roku jako wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych [Dz. U. z 2002 r., Nr 199, poz. 1673 ze zm.] za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą - podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub czynności na rzecz pracodawcy.

Zgodnie zaś z art. 3 ust. 2 pkt 1 ww ustawy - Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ: 1) w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek, spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań.

Istota ochrony pracownika, na podstawie przepisu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy wypadkowej sprowadza się zatem do rozciągnięcia szczególnej ochrony ubezpieczeniowej w podróży służbowej na okoliczności należące do sfery prywatnych spraw pracownika.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 listopada 2011 roku (I UK 140/11, OSNP 2012/21-22/269) „różnica między wypadkiem przy pracy i wypadkiem podczas podróży służbowej dotyczy okoliczności wypadku, a w szczególności tego, iż wypadek przy pracy powinien pozostawać w związku z pracą, natomiast wypadek podczas podróży służbowej musi się wiązać z wykonywaniem zadań powierzonych na czas podróży służbowej. Przy kwalifikowaniu danego zachowania jako pozostającego w związku z podróżą służbową należy badać, czy w łączności z nią pozostawał cel zachowania pracownika, czy też miało ono wyłącznie prywatny charakter”.

W ocenie Sądu, sam udział Odwołującego w kolacji stanowiącej integralną część szkolenia nie miał charakteru prywatnego. Nie można również wyłącznie prywatnego charakteru przypisać chęci wyjaśnienia przez G. P. (1) i Odwołującego kwestii ewentualnego nagrywania innych osób, bowiem nagrywanie to miało dotyczyć wyłącznie współpracowników M. H., w tym, jak twierdził G. P. (1)- rejestrowania poufnych rozmów i maili. Z uwagi na fakt, iż zachowania Odwołującego miały dotyczyć jedynie współpracowników i prowadzonej przez nich konwersacji i korespondencji, nie sposób przyjąć, iż miały charakter wyłącznie prywatny.

Dodatkowo wskazać należy, iż obecnie, w orzecznictwie przyjmuje się, iż ochrona ubezpieczeniowa pracownika podczas podróży służbowej winna być rozszerzona, także na zdarzenia, które w innych okolicznościach nie korzystałyby z ochrony. I tak, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2016 roku (I UK 100/15, LEX nr 2051471), wskazał, iż „artykuł 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych ustanawia ochronę ubezpieczeniową przez cały czas pobytu pracownika w podróży służbowej, rozciągając ją na okoliczności należące do sfery jego prywatnych spraw (np. prawo do skorzystania z odpoczynku, spacerów, zakupów, przygotowania posiłków lub ich spożywania poza miejscem wykonywania obowiązków służbowych). Różnica między wypadkiem przy pracy a wypadkiem w czasie podróży służbowej dotyczy okoliczności wypadku, a w szczególności tego, że ten pierwszy powinien pozostawać w związku z pracą, zaś drugi - wiązać się z wykonywaniem zadań powierzonych na czas podróży służbowej. W konsekwencji, przy kwalifikowaniu danego zachowania jako pozostającego w związku z podróżą służbową należy badać, czy w łączności z nią pozostawał cel zachowania pracownika, czy też miało ono wyłącznie prywatny charakter, przy czym zachowaniami niepozostającymi w związku z wykonywaniem powierzonego zadania i sprzecznymi z celem podróży służbowej są te zachowania ze sfery prywatnych spraw pracownika, które nie były konieczne z punktu widzenia celu i warunków odbywania podróży służbowej, to znaczy z potrzebą realizacji powierzonych pracownikowi zadań. W czasie podróży służbowej pracownik może być zatem pozbawiony ochrony ubezpieczeniowej wówczas, gdy zerwał związek z wykonywaniem powierzonych mu zadań służbowych poprzez sprowokowanie lub spowodowanie zdarzenia wypadkowego zachowaniem niepozostającym w żadnym związku z celem tej podróży”.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy trudno przyjąć, iż chęć wyjaśnienia problemu związanego z zachowaniem pracowników podczas wykonywania przez nich obowiązków służbowych stanowi zerwanie związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań służbowych i była ze strony Odwołującego sprowokowaniem lub spowodowaniem zdarzenia wypadkowego zachowaniem niepozostającym w żadnym związku z celem tej podróży. Powszechnie wiadomo, iż szkolenia, połączone ze spotkaniami pracowników mają także na celu ich integrację, której nieodłącznym elementem jest chęć wyjaśnienia ewentualnych sporów pracowniczych. Nie sposób zatem uznać, iż M. H. swoim zachowaniem zerwał związek z pracą, bądź działał w sposób spreczny z istotą podróży służbowej.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 07 maja 2014 roku (III AUa 1681/13, Biul.SAKa 2014/4/37-38), „zdarzenie, jakiemu uległ pracownik w czasie podróży służbowej, w trakcie części rekreacyjnej zaplanowanego spotkania, jest wypadkiem zrównanym z wypadkiem przy pracy w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych”. Na uwagę zasługuje także wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 29 września 2016 roku (VIII Ua 52/16, LEX nr 2146624), zgodnie z którym, „z treści art. 3 ust. 2 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynika, iż celem ustawodawcy w przypadku podróży służbowych było stworzenie szerokiej ochrony ubezpieczeniowej ograniczonej tylko do przypadków, w których postępowanie pracownika nie pozostawało w związku z wykonywaniem powierzonych mu w czasie podróży służbowej zadań. Istota ochrony pracownika na podstawie przepisu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy wypadkowej sprowadza się zatem do rozciągnięcia szczególnej ochrony ubezpieczeniowej w podróży służbowej na okoliczności należące także do sfery prywatnych spraw pracownika. I tak w ramach podróży służbowej pracownik jest objęty ochroną ubezpieczeniową nie tylko podczas wykonywania czynności zleconych mu do załatwienia w czasie podróży oraz w czasie drogi do miejsca docelowego i z powrotem do stałego miejsca zamieszkania, lecz przez cały czas pobytu w takiej podróży. Z uwagi bowiem na szczególne okoliczności i warunki, w jakich znajduje się pracownik podczas podróży służbowej, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje nie tylko wykonywanie poleconej pracy, lecz w pewnym stopniu również wiele innych czynności wynikających z samego faktu opuszczenia zwykłego środowiska, które to czynności byłyby w normalnych warunkach zaliczone do sfery spraw prywatnych”.

Aktualność zachowuje także stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 08 listopada 2012 roku (II PK 80/12, LEX nr 1255858), według którego, „firma musi uznać za wypadek przy pracy zdarzenie, w trakcie którego doszło do pobicia pracownika przez innego zatrudnionego. Nie ma znaczenia, że miało to miejsce przed przystąpieniem do pracy np. w przebieralni. Pobicie pracownika podczas wykonywania przez niego zwykłych czynności pracowniczych wystarczy do przyjęcia związku zdarzenia z pracą.” W ocenie Sądu, podobnie, jak przemoc fizyczna pracownika wobec innego pracownika zastosowana na terenie zakładu pracy, lecz bez związku z jej świadczeniem, winno być potraktowane zachowanie G. P. (1) wobec Odwołującego podczas spotkania w czasie podróży służbowej, zwłaszcza, iż jak wyżej wskazano, nie nastąpiło zerwanie związku z pracą.

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd uznał, iż brak jest wątpliwości co do przebiegu zdarzenia z dnia 17 grudnia 2015 roku i należy je uznać za wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy w myśl art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych [Dz. U. z 2002 r., Nr 199, poz. 1673 ze zm.]. W ocenie Sądu, bez jakiegokolwiek znaczenia dla kwalifikacji zdarzenia pozostaje fakt, iż Odwołujący dopiero w dniu 20 grudnia 2015 roku zgłosił się do placówki służby zdrowia.

Sąd winien zatem ustalić, czy M. H. w wyniku zdarzenia z dnia 17 grudnia 2015 roku doznał uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości. W tej kwestii należało odwołać się do wiadomości specjalnych. Podkreślić bowiem należy, że Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiadają biegli. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd - wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, Lex nr 151656).

Sąd podzielił opinię biegłego chirurga, zwłaszcza po jej uzupełnieniu, kiedy biegły precyzyjnie wskazał, iż długotrwały uszczerbek na zdrowiu Odwołującego wynosi 2 %. Biegli w sposób kompleksowy i szczegółowy ustosunkował się do zagadnień, wskazanych w postanowieniu Sądu, czyniąc ustalenia na podstawie analizy całej dostępnej dokumentacji lekarskiej, jak również po przeprowadzeniu wywiadu i fachowego badania osoby odwołującego. Z uwagi na powyższe, Sąd przyjął, iż opinia biegłego (po jej uzupełnieniu) jest jasna, spójna, logiczna i rzetelna, a także sporządzona zgodnie z zasadami wiedzy fachowej, nie znajdując tym samym podstaw do jej zakwestionowania, zwłaszcza, iż żadna ze stron nie wniosła ostatecznie zastrzeżeń).

Mając na uwadze powyższe Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł, jak w sentencji wyroku, przyznając odwołującemu M. H. prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości 2 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

SSR Monika Wawro